předběžným řízením přichystaný pro nepříslušnost úřadu patentního nebo z toho důvodu, že o věci již rozhodnuto bylo, má být jako k jednání nezpůsobilý zamítnut, musí si vyžádati o tom usnesení zrušovacího oddělení (v zasedání neveřejném). Jinak nařídí předseda nebo jiný přednosta oddělení zrušovacího, aby ústní jednání rozepsáno bylo (srv. §§ 72 zák. pat. a § 30 cit. nař.).

V. Ustanovení porůzná.

Nároky svědků a znalců (tzv. svědečné a znalečné) úřadem patentovým slyšených a vyměřování těchto nároků děje se obdobně dle předpisů min. nař. ze dne 17. září 1897 č. 221 ř. z.

Jazykem služebním, jednacím a rokovacím při úřadě patentním jest němčina. Podání a přílohy k nim mohou se podávati za osoby v tuzemsku bydlící v záležitostech patentových v příslušném jazyku zemském (t. j. v jazyku v zemi obvyklém). Tu se vyřizuje podání takovéto německy a připojí se překlad v jazyku, kterým podání bylo učiněno. Za osoby v cizozemsku bydlící podávati jest v záležitostech patentních písemnosti příslušné v jazyku německém.

Pokud by podání nevyhovovalo těmto předpisům, vrátí se žadateli nebo jeho zástupci s vyzváním, aby do určité lhůty řádné podání předložili (§§ 33—36 cit. nař. z r. 1898 č. 159 ř. z.).

**Úřad statistiky práce** zřízen byl při ministerstvu obchodu nařízením min. obch. ze dne 25. července 1898 č. 132 ř. z., částečně pozměněn vyhláškou min. obchodu ze dne 6. června 1899 č. 106 ř. z.

I. Podstata a význam.

Úřad statistiky práce povolán jest k tomu, by k účelům hospodářského a sociálního zákonodárství a správy systematicky sbíral, spracovával i periodicky uveřejňoval data týkající se statistiky práce. Data ona vztahovati se mají k postavení dělných tříd jmenovitě v průmyslu a v živnostech, v hornictví, v závodech zemědělských a lesních, v obchodu a dopravě, dále týkati se mají data ona působnosti zařízení a zákonů k povznesení blahobytu dělnictva, jakož i konečně rozsahu a stavu výroby v naznačených oborech.

II. Organisace.

1. Úkol naznačený svěřen jest v ministerstvu obchodu zvláštnímu oddělení, jež označeno názvem »c. k. úřad statistiky práce« a jež započalo činnost svou dnem 1. října 1898; pokud jde o opatření mezitímná a o vyhledávání potřebných dat jest úřad ten na venek úplně samostatným orgánem podroben jsa jen vrchní moci ministerstva obchodu.

2. Jestliže podniknouti se má šetření v takových závodech, jež spadají v obor působnosti některého jiného ministerstva, dlužno prve s dotyčným ministerstvem a ministerstvem obchodu zahájiti vyjednávání.

3. Za součinnost při pracích úřadu tohoto lze požádati nejen úřady státní, nýbrž i úřady obecní, komory obchodní a živnostenské, společenstva živnostenská, soudy živnostenské, společenstevní a jinaké soudy rozhodčí, úrazovny dělnické, pokladny nemocenské a jinaké pomocné pokladny dělnické, k čemuž dotčené úřady povinny jsou v duchu zákonných předpisů jich se dotýkajících. Orgánům úřadu statistiky práce, jimž šetření dat naznačených svěřeno a kteříž náležitě legitimováni jsou, povinny jsou úřady s celým důrazem poskytnouti potřebné pomoci ku provedení vzpomenutých úkolů.

4. Ku podpoře úřadu statistiky práce, jakož i ku povznesení úspěšného spolupůsobení tohoto úřadu a závodů, k nimž se působnost jeho odnáší, zřízen byl zvláštní stálý sbor pracovní, který sestává z přednosty úřadu statistiky práce, z jeho náměstka, po jednom zástupci ministerstva vnitra, spravedlnosti, financí a orby, ministerstva železnic a obchodu, jakož i nejvyšší zdravotní rady, z presidenta statistické ústřední komise a ze 30 členů jmenovaných ministrem obchodu. Pokud mají být jmenováni členové z odborů, které podřízeny jsou jiným odborům, povoláváni buďte ministrem obchodu ve shodě se účastněnými odbory. Třetina jmenovaných členů této stálé rady má být povolána z řad dělnictva, třetina pak utvořena býti má z osob, jichž odborného spolupůsobení v pracích stálé rady jest si přáti. Členové rady jmenováni jsou na dobu tří let. Členům ve Vídni nebydlícím dostává se za cestu do Vídně a zpět, jakož i po dobu sezení denně 8 zl. diet, ač-li se jim z pokladen státních již z důvodu jiného diety neposkytují; spolu mají volnou jízdu ve kterékoli třídě státních drah, ubírají-li se k sezením nebo vrací-li se od nich. Cestovní výlohy vzešlé tím, že dotyčný člen stálé rady použil jiného dopravního prostředku, se nenahražují. Členům stálé rady, kteří jsou dělníky a bydlí ve Vídni, dostává se denně 5 zl. jako náhrada za jich funkci. Ministr obchodu vydati má stálé radě jednací řád, jenž ihned nabývá provisorní platnosti; až stálá rada vysloví o něm své dobrozdání, stanoví řád jednací ministr obchodu definitivně.

III. Dobrozdání.

Úřad statistiky práce podávati má dobrozdání o skutečných poměrech, jimiž se statistika práce obírá, a to na podnět ministerstva onoho, v jehož obor působnosti poměry dotyčné spadají, a předkládati má dobrozdání svá, jakož i případné návrhy ministru obchodu, pokud se týká, prostřednictvím jeho předložiti je má súčastněnému ministerstvu.

IV. Podávání zpráv.

Přednosta úřadu statistiky práce povinnen jest co rok podávati zprávu o činnosti úřadu a o výsledku jeho prací ministerstvu obchodu a spoluúčastněným ministerstvům ostatním; zpráva ta přiměřeně spracovaná předloží se pak radě říšské.

V. Úředníkům a zřízencům úřadu statistiky práce, jakož i jiných úřadů a orgánů zabývajících se statistikou práce, jest přísně nařízeno tajiti data zjištěná při šetření a pracích úřadu; to platí zejména o obchodních a závodních poměrech, o technických zařízeních a o methodách výroby, kteréž svěří u příležitosti úředního šetření členům intervenujícím podnikatel označiv poměry ty jako tajné.

## Úřad ústřední pro smlouvy obchodní.

Již od delší doby vyskytují se v kruzích průmyslových, živnostenských a zemědělských snahy o zřízení ústředního úřadu ku přípravě smluv obchodních. Snahy tyto potkaly se již potud s výsledkem, že ministerstvo obchodu učinilo prohlášení, že vláda za jistých podmínek se zřízením této instituce by byla srozuměna. Účelem jejím v první řadě by bylo, aby se sdružením na širokém základě zbudovaným poskytla interessentům příležitost, aby na základě pečlivě sestaveného materiálu svoje přání mohli konstruovati a projeviti. Ústřední úřad by měl dále za úkol všech poměrů a potřeb obchodní politiky si všímati a je objasňovati.